

Sygn. akt II KK 41/22

POSTANOWIENIE

Dnia 21 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński (przewodniczący)

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

SSN Paweł Wiliński (sprawozdawca)

Protokolant Anna Janczak

w sprawie **M. O.**

skazanej z art. 209 § 1a k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 21 kwietnia 2022 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanej
od postanowienia Sądu Okręgowego w L. z dnia 17 lutego 2021 r.

sygn. akt VI Kzw (...), zmieniającego

postanowienie Sądu Rejonowego w L.

z dnia 22 października 2020 r., sygn. akt IX Ko (...),

na podstawie art. 535 § 5 k.p.k.

**uchyla zaskarżone postanowienie i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w L. do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem nakazowym z dnia 5 listopada 2019 r., sygn. akt IX K (...), Sąd Rejonowy w L. uznał M. O. za winną popełnienia czynu z art. 209 § 1a k.k. i wymierzył jej karę 10 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym. Nadto, zobowiązał oskarżoną do wykonywania ciężącego

na niej obowiązku łożenia na utrzymanie swoich dzieci. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 22 listopada 2019 r.

Skazana, po przepracowaniu 9 godzin prac społecznych zaniechała dalszego stawiennictwa w wyznaczonym miejscu pracy i uchylała się od wykonywania orzeczonej wobec niej kary. W dniu 21 września 2020 r. kurator wystąpił do Sądu Rejonowego w L. z wnioskiem o zarządzenie wobec M. O. zastępczej kary pozbawienia wolności w zamian za niewykonaną karę ograniczenia wolności.

Postanowieniem z dnia 22 października 2020 r., sygn. akt IX Ko (...), Sąd Rejonowy w L. zarządził wobec skazanej M. O. wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności w wymiarze 143 dni w zamian za niewykonaną karę ograniczenia wolności.

Po rozpoznaniu zażaleń skazanej i prokuratora Sąd Okręgowy w L., postanowieniem z dnia 17 lutego 2021 r., sygn. akt VI Kzw (...), zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że określił wymiar zastępczej kary pozbawienia wolności na 95 dni, zaś w pozostałym zakresie postanowienie to utrzymał w mocy.

Kasację od postanowienia Sądu Okręgowego w L. wniósł, na podstawie art. 521 § 1 k.p.k., Prokurator Generalny, zaskarżając je w całości na niekorzyść skazanej i zarzucając mu „rażące i mające istotny wpływ na treść postanowienia naruszenie przepisu prawa karnego wykonawczego - art. 65 § 1 k.k.w., polegające na nieprawidłowym - bo sprzecznym z określoną w powyższym przepisie regułą obliczania wymiaru zastępczej kary pozbawienia wolności w zamian za pozostałą do wykonania karę ograniczenia wolności - orzeczeniu wobec skazanej M. O. zastępczej kary pozbawienia wolności w wymiarze 95 dni, w sytuacji gdy pozostały do wykonania okres orzeczonej wobec skazanej kary ograniczenia wolności obligował Sąd do określenia kary zastępczej pozbawienia wolności w wymiarze 143 dni, co skutkowało niesłuszną, na korzyść skazanej, zmianą prawidłowo wydanego w tej sprawie postanowienia Sądu I instancji”.

Podnosząc powyższe Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w L. w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego zasługuje na uwzględnienie jako oczywiście zasadna, co zgodnie z treścią art. 535 § 5 k.p.k. pozwoliło na jej rozpoznanie na posiedzeniu.

Przypomnieć należy na wstępie, że zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego prawomocne postanowienie o zarządzeniu wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności za niewykonaną karę ograniczenia wolności jest orzeczeniem kończącym postępowanie wykonawcze w przedstawionym zakresie, zatem należy do grupy orzeczeń zaskarżalnych kasacją nadzwyczajną w rozumieniu art. 521 § 1 k.p.k. (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2018 r., IV KK 392/17, z dnia 7 marca 2019 r., V KK 83/18, z dnia 12 czerwca 2019 r., III KK 514/18). Jednocześnie przyjąć należy, że kasacja jest jedynym środkiem prowadzącym do skorygowania zaistniałej obrazy prawa. W sprawie nie może bowiem mieć zastosowania przepis art. 24 § 1 k.k.w., skoro nie chodzi tu o ujawnienie się nowych lub poprzednio nieznanymi okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia, lecz o stwierdzenie, że orzeczenie wydane zostało z obrazą prawa. Podobnie, zważywszy na wskazany w kasacji rodzaj uchybienia, korekta orzeczenia nie może nastąpić w oparciu o art. 13 § 1 k.k.w., regulujący rozstrzygnięcie wątpliwości co do wykonania orzeczenia.

Odnosząc się do postawionego zarzutu kasacyjnego stwierdzić trzeba, że zaskarżone orzeczenie w zakresie, w jakim Sąd Okręgowy w L. zmienił rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w L., w ten sposób, że określił wymiar zastępczej kary pozbawienia wolności z 143 na 95 dni dotknięte jest rażącą obrazą prawa, która miała istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia.

Zgodnie z art. 65 § 1 k.k.w. jeżeli skazany uchyla się od odbywania kary ograniczenia wolności, sąd zarządza wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności, przy czym jeden dzień zastępczej kary pozbawienia wolności jest równoważny dwóm dniom kary ograniczenia wolności. Z treści art. 12c k.k.w.

wynika, że jeżeli kara podlegająca wykonaniu jest określona w miesiącach, przyjmuje się, że miesiąc liczy się za 30 dni.

Niesporne jest w niniejszej sprawie, że M. O. wykonała jedynie 9 godzin z orzeczonej wobec niej kary 10 miesięcy ograniczenia wolności, polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cel społeczny w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym, a zatem wynoszącej w przeliczeniu łącznie 200 godzin. Do odpracowania pozostało 191 godzin. Błędnie jednak Sąd Okręgowy uznał w zaskarżonym postanowieniu, że po odpracowaniu 9 godzin pracy do wykonania pozostało 191 dni kary ograniczenia wolności, myląc w sposób oczywisty godziny pracy na cel społeczny z dniami kary ograniczenia wolności. Tymczasem, jak trafnie wskazano w kasacji, wykonane przez skazaną 9 godzin (w kasacji omyłkowo 9 dni) prac społecznych, odpowiada 14 dniom kary ograniczenia wolności, albowiem zgodnie z art. 12c k.k.w. przy określeniu kary w miesiącach, miesiąc liczy się za 30 dni. W konsekwencji z orzeczonej wobec skazanej kary 10 miesięcy ograniczenia wolności, po przeliczeniu na dni odpowiadającej 300 dniom oraz odjęciu 14 dni, do wykonania pozostało 286 dni tej kary. Odpowiada to z mocy art. 65 § 1 k.k.w. 143 dniom zastępczej kary pozbawienia wolności

Zatem Sąd Okręgowy w L., zmieniając postanowienie Sądu Rejonowego w L. i określając wymiar zastępczej kary pozbawienia wolności na 95 dni zamiast ustalonego prawidłowo jej wymiaru przez Sąd Rejonowy, tj. 143 dni, dopuścił się obrazy art. 65 § 1 k.k.w., a uchybienie to było rażące i miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia.

Z tych powodów należało uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Sądowi Okręgowemu w L. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Sąd ten zobowiązany będzie do respektowania powyższych uwag i stosowania obowiązującego prawa.

W tych powodów orzeczono jak w sentencji.